

Muujintii Ciise Masiix - Lambar Afar

Ishacya Afartan

Jeff Pippenger

2023-10-23

Fariinta Muujintii Ciise Masiix ee hadda la furfurayo waxa ka mid ah aqoonsiga erayga Cibraaniga ah ee loo tarjumay “run,” kaas oo, waxyaalaha kale ka mid ah, matala dabeecadda Masiixa sida Alfa iyo Oomeega. Bilowga shay oo matalaya dhammaadka shayga ayaa ku baahsan Kitaabka Quduuska ah oo dhan, dabeecadda Masiixuna waxa lagu muujiyey Kitaabka Quduuska ah, waayo Isagu waa Erayga. Alfa iyo Oomeega waa curiyaha dabeecadda Masiixa ee Isagu qudhiisu tilmaamayo, taas oo caddayn u ah in Isagu Ilaah yahay.

Cutubka afartanaad ee Ishacyaah wuxuu calaamad u yahay bilowga sheeko nebiyadeed oo sii socota ilaa dhammaadka kitaabka Ishacyaah ee cutubka lix iyo lixdanaad. Wuxuu ku bilaabmaa aqoonsiga Gargaaraha la soo diray, kaas oo Masiixu u ballanqaaday xertii inuu kaga qalbiqaboojiyo tegitaankiisa; hase ahaatee, imaatinka Gargaaraha wuxuu helaa dhammaystirkiisa qumman, sida waxsii sheegisyadu oo dhammu sameeyaan, maalmaha ugu dambeeya. Aqoonsiga Ishacyaah iyo Ciise ee imaatinka Gargaaraha wuxuu tilmaamayaa niyad-jabkii dhaqdhaqaaqa boqol iyo afar iyo afartan kun, kaas oo dhacay July 18, 2020.

Habase yeeshee, runta ayaan idiin sheegayaa; waxaa idiin roon inaan tago; waayo, haddaan tegin, Gargaarehu idiin iman maayo; laakiinse haddaan tago, xaggiinna ayaan u soo diri doonaa isaga. Oo goortuu yimaado, wuxuu dunida ku canaan doonaa dembi, iyo xaqnimo, iyo xukun. Yooxanaa 16:7, 8.

Erayada “dembi, xaqnimo, iyo xukun” waa waxa Gargaarehu u adeegsan doono inuu dunida “ku qanciyo.” Erayga loo tarjumay “ku qanciyo” waxa kale oo uu xambaarsan yahay macnaha ku dhaadhicin. Saddexda tallaabo ee “dembi, xaqnimo, iyo xukun” waxay matalaan erayga Cibraaniga ah ee loo tarjumay “run.” Eraygaas waxa laga sameeyey xarafka koowaad, kan saddex iyo tobnaad, iyo kan ugu dambeeya ee alifbeetada Cibraaniga, eraygaasina waxa uu ka dhigan yahay in Abuuraha wax walba uu yahay kii ugu horreeyey iyo kii ugu dambeeyey, Alfa iyo Oomeega. Marka Gargaarehu u yimaado boqol iyo afartan iyo afarta kun ee niyad jabsan, wuxuu ku qancin doonaa iyaga, dabadeedna dunida, in Ilaah yahay Alfa iyo Oomeega.

Qalbiya, qalbiya dadkayga, ayuu Ilaahiinnu leeyahay. Yerusaaalem si deggan ula hadla, oo ugu qayliya in dagaalkeedii dhammaaday, in xumaanteedii la cafiyey; waayo, gacanta Rabbiga ayay ka heshay laba jibbaar dembiyadeeda oo dhan aawadood. Waa codka kan cidlada ka qaylinaya leh, Jidka Rabbiga diyaariya, oo lamadegaanka dhexdiisa jid weyn Ilaaheenna ugu hagaajiya. Dooxoo kastaa waa la sarraysiin doonaa, oo buur kasta iyo taag kastaa waa la hoosaysiin doonaa; qalloocanna waa la toosin doonaa, meelaha qallafsanna bannaan baa laga dhigi doonaa. Oo ammaanta Rabbiga waa la muujin doonaa, oo binu-aadmiga oo dhammuna way isla arki doonaan; waayo, afka Rabbiga ayaa saas ku hadlay. Ishacyaah 40:1–5.

Qoraalku wuxuu tilmaamayaa hawsha rasuulka Eliiyaah ee ugu dambaysa, taas oo William Miller u ahaa nooc, isaga oo isaguna nooc u ahaa Yooxanaa Baabtiisaha, kaas oo isaguna nooc u ahaa Eliiyaah, oo Malaakina uu u aqoonsaday rasuulka jidka u diyaariya rasuulka axdiga.

Dhaqdhaqaaqa Eliiyaah ee ugu dambaysa, marka Rabbigu soo diro Gargaareha si uu u xoojiyo kuwa niyad-jabay oo Rabbiga sugaya intii lagu jiray wakhti dib-u-dhac ah, “ammaanta Rabbiga waa la muujin doonaa, oo binu-aadmiga oo dhammu way wada arki doonaan.” “Ammaanta” Rabbigu waa dabecaddiisa, Muujintii Ciise Masiixna waa furfuridii qodobka dabecaddiisa ee lagu metelo Alfa iyo Oomeega. Ka dib hordhaca shanta aayadood ee ugu horreeya, “codka kan cidlada kaga qaylinaya,” wuxuu Ilaah weyddiinayaa, “Maxaan ku qayliyaa?”

Cod baa tidhi, Qayli. Oo isna wuxuu yidhi, Maxaan qayliyaa? Hilib oo dhammu waa caws, oo quruxdiisa oo dhammuna waa sida ubaxa duurka; cawsku wuu engegaa, ubaxuna wuu dhacaa, maxaa yeelay neefta Rabbiga ayaa ku dul afuufda; hubaal dadku waa caws. Cawsku wuu engegaa, ubaxuna wuu dhacaa, laakiinse erayga Ilaaheenna wuxuu sii taagnaan doonaa weligiis. Ishacyaah 40:6–8.

Fariinta dabecadda Masiixa ee lagu matalay Alfa iyo Oomeega waxaa lagu dhex meeleeyey astaanta Islaamka. Yexesqeel toddoba iyo soddon, dooxada lafaha dhintay marka hore waa la isu geeyaa, dabadeedna waxaa nolol lagu siiyaa farriinta nebiyadeed ee afarta dabaylood.

“Mala’iguhu waxay hayaan afarta dabaylood, kuwaas oo loo matalay faras cadhaysan oo doonaya inuu iska furto oo ku yaaco guudka dhulka oo dhan, isagoo waddadiisa ku sida halaag iyo dhimasho.

“Miyaynu seexannaa annagoo jooga qarka aad ugu dhow ee dunida weligeed ah? Miyaynu ahaan doonaa kuwo caajis ah, qabow, oo dhintay? Oh, bal in kaniisadahayaga lagu dhex neefsiiyo Ruuxa iyo neefta Ilaah dadkiisa, si ay cagahooda ugu istaagaan oo ay u noolaadaan. Waxaan u baahan nahay inaan aragno in jidku cidhiidhi yahay, iridduna ay adag tahay. Laakiin marka aynu ka gudubno iridda cidhiidhiga ah, ballaadhkeedu waa aan xad lahayn.” Manuscript Releases, volume 20, 217.

Faraska cadhaysan ee waxsii-sheegidda Kitaabka Quduuska ah waa Islaamka. Faraska cadhaysan waxaa laga celinayaa inuu qabto hawshiisa baabbi’inta, sida ay u taagan tahay xajinta afarta dabaylood ee ay qabtaan afar mala’igood ee Muujintii toddobaad. Waxaa la xannibay ilaa boqol iyo afartan iyo afar kun la shaabadeeyo.

Oo dabadeed waxaan arkay afar mala’igood oo taagan afarta geesood ee dhulka, iyagoo haya afarta dabaylood ee dhulka, si aanay dabayshu ugu dhicin dhulka, baddana, ama geednaba. Oo waxaan arkay mala’ig kale oo ka soo baxaysa bari, iyadoo haysata shaabadda Ilaaha nool; oo cod weyn bay ugu qaylisay afartii mala’igood oo loo siiyey inay waxyeelleeyaan dhulka iyo badda, iyadoo leh, Ha waxyeellaynina dhulka, ama badda, ama geedaha, ilaa aannu ku shaabadaynno addoommada Ilaaheenna wejiyadooda. Muujintii 7:1–3.

Afarta dabaylood ee la xannibay waxay u taagan yihiin joojinta Islaamka ilaa shaabadaynta dadka Ilaah la dhammaystiro. Islaamka waxaa kitaabka Muujintii lagu matalayaa saddexda ugu dambeeya toddobada buun, sidoo kalena waxaa lagu matalayaa saddexda hoog.

Oo anna waan arkay, oo maqlay malaa'ig samada dhexdeeda duulaysa, iyadoo cod weyn ku leh, Hoog, hoog, hoog waxaa leh kuwa dhulka deggan, codadka kale ee turumbadaha saddexda malaa'igood aawadood, kuwaas oo weli dhawaaqi doona! Muujintii 8:13.

Markii la soo bandhigay saddexda buun ee hoogga, Yooxanaa cutubka sagaalaad wuxuu ku tilmaamayaa astaamaha Islaamka. Aayadda afraad ee cutubka sagaalaad waxaa Islaamka la siiyey amar, kaas oo ku rumoobay taariikhdiisii Abubekr, hoggaamiyihii ugu horreeyey ee ka dambeeyey Maxamed.

Oo waxaa lagu amray inaanay waxyeellayn cawska dhulka, ama wax kasta oo cagaaran, ama geedna; laakiinse oo keliya dadka aan lahayn shaabadda Ilaah wejiyadooda dushooda. Muujintii 9:4.

Uuriyaah Ismiid wuxuu xiriirka Abubekr la aqoonsaday aayadda afraad.

“Geeridii Muxammad dabadeed, waxaa hoggaanka kala wareegay Abubekr sannadkii A.D. 632, kaas oo, isla markii uu si buuxda u adkeeyey awooddiisa iyo dowladnimadiisa, warqad wareegto ah u diray qabiilooyinkii Carbeed, taas oo tan soo socotaa ay tahay qayb laga soo xigtay:

“Markaad dagaallada Rabbiga gashaan, u dhaqma sida rag geesiyaal ah, adigoon dhabarka jeedin; laakiin yaanay guushiinnu ku wasakhoobin dhiigga haweenka iyo carruurta. Ha baabbi'inina geedaha timirta, hana gubina beeraha hadhuudhka. Ha goynina geedaha midhaha dhala, hana u geysanina waxyeello xoolaha, kuwa aad cunto u gawracaysaan mooyaane. Oo markaad axdi ama heshiis samaysaan, ku taagnaada, oo noqda kuwo eraygooda ka run sheega. Oo intaad socotaan, waxaad heli doontaan qaar ka mid ah dadka diinta leh oo ku go'doonsan monasteriyo, oo ujeeddadoodu tahay inay sidaas ugu adeegaan Ilaah; iska daaya iyaga, hana dilina, hana baabbi'inina monasteriyadooda. Oo waxaad kaloo heli doontaan nooc kale oo dad ah oo ka tirsan sunagogga Shaydaanka, kuwaas oo madaxyadoodu xiiran yihiin; hubiya inaad kala jeexdaan qalfoofkooda, hana siinina wax naxariis ah ilaa ay ama Muslimiin noqdaan ama ay bixiyaan canshuurta madaxa.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 500.

Uuriyaah Ismiid wuxuu sii aqoonsanayaa laba qaybood oo rag ah, kuwaas oo ay ahayd in ay kala gartaan dagaalyahannadii Islaamka ee Abubekr diray si ay dagaal ugu qaadaan Rooma. Qayb ayuu ku aqoonsadaa suufiyadii Kaatooligga, kuwaas oo caabudi jiray Axadda; qaybta kalena waxay ahaayeen kuwii caabudi jiray maalinta toddobaad. Islaamku wuxuu ahaa inuu weeraro oo keliya kuwa qorraxda caabuda. Waxa ka sii muhiimsan tixgelinteenna ayaa ah in dadka, ha ahaadeen kuwa ilaaliya Axadda ama kuwa ilaaliya Sabtida, si astaan ahaan ah loogu matalo caws, waxyaalo cagaaran, iyo geedo. Afarta dabaylood ee cutubka toddobaad waxaa laga celiyey inay ku dhacaan cawska ilaa kuwii ilaaliya Sabtida la shaabadeeyo.

Farriintii dhaqdhaqaaqa boqolka iyo afartan iyo afarta kun ayaa Ilaah weyddiia, “Maxaan qayliya?” Waxaa loo sheegay in farriintiisu ay ahaanayso in Erayga Ilaah weligiis sii taagan yahay, oo farriintaasna lagu dhex meeleeyo macnaha dabaysha ku dhacaysa cawska. Marka Gargaare loo soo diro boqolka iyo afartan iyo afarta kun oo ka niyad jabay saadaal fashilantay oo ku saabsan Islaamka, oo dabadeed garwaaqsada inay ku jiraan wakhtiga dib-u-dhaca ee masaalka

tobanka bikradood, markaas ayaa Gargaaregu u sheegaa in farriinta ay tahay inay soo bandhigaan ay tahay farriinta kaalinta Islaamku ku leeyahay waxsii-sheegidda Kitaabka Quduuska ah. Imaatinka Gargaareha, taariikhda wakhtiga dib-u-dhaca gudaheeda, ayaa sababa inay istaagaan.

Oo wuxuu igu yidhi, Wiilka Aadanow, cagahaaga ku istaag, oo waan kula hadli doonaa. Oo ruuxii baa i soo galay markii uu ila hadlay, oo cagahaygii igu taagay, si aan u maqlo kii ila hadlayay. Yexesqeel 2:1, 2.

Way istaagaan markay sara kacaan.

Oo ka mid ah dadyowga iyo qabiilooyinka iyo afafka iyo quruumaha ayaa arki doona meydadkooda saddex maalmood iyo badh, oo ma oggolaan doonaan in meydadkooda xabaalo lagu rido. Kuwii dhulka degganaa way ku farxi doonaan iyaga daraaddood, wayna rayrayn doonaan, hadiyadona way isu diri doonaan; maxaa yeelay labadan nebi waxay silic u geysteen kuwii dhulka degganaa. Saddex maalmood iyo badh dabadeedna Ruuxii nolosha ee xagga Ilaah ka yimid ayaa iyagii galay, markaasay cagahooda ku istaageen; cabsi weynina waxay ku dhacday kuwii arkayay. Muujintii 11:9–11.

Labada tallaabo ee istaagidda, dabadeedna kor loo qaadayo sida calan oo kale, waxaa sidoo kale lagu metelaa Yexesqeel cutubka soddon iyo toddobaad. Tallaabadii koowaad ee Yexesqeel waxay isu keentaa xubnaha jidhka ee lafaha engegan ee dhintay, kuwaas oo ku jira dooxada niyad-jabka. Tallaabada labaad ee Yexesqeelna waa farriinta afarta dabaylood, taas oo ah farriinta shaabadaynta, taas oo ah farriinta Islaamka.

Oo wuxuu igu yidhi, Wiilka Aadanow, lafahanu ma noolaan karaan? Aniguna waan u jawaabay oo idhi, Rabbiyow Ilaahow, adigu waad og tahay. Markaasuu haddana igu yidhi, Lafahan wax ka sii sheeg, oo waxaad ku tidhaahdaa, Kuwiinnan lafo engeganow, maqla erayga Rabbiga. Sayidka Rabbiga ahu wuxuu lafahan ku leeyahay sidan, Bal ogaada, neef baan idin gelin doonaa, oo waad noolaan doontaan. Oo seedo ayaan idin saari doonaa, oo hilib baan idinku soo bixin doonaa, oo harag baan idinku dabooli doonaa, oo neef baan idin gelin doonaa, oo waad noolaan doontaan; oo waxaad ogaan doontaan inaan anigu Rabbiga ahay. Sidaas daraaddeed waxaan wax u sii sheegay sidii laygu amray; oo intaan wax sii sheegayay ayaa cod dhacay, oo bal eeg, gariir baa dhacay, lafihiina way isu yimaadeen, laf kastana lafteedii. Oo markaan eegay, bal eeg, waxaa korkoodii ku soo baxay seedo iyo hilib, haraggiina wuu ku daboolay korkooda, laakiinse neef kuma jirin. Markaasuu igu yidhi, Dabaysha wax ka sii sheeg, wax ka sii sheeg, Wiilka Aadanow, oo dabaysha ku dheh, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay sidan; Afarta dabaylood kaalay, neefyahow, oo kuwaas la laayay ku neefso, inay noolaadaan aawadeed. Sidaas daraaddeed waxaan wax u sii sheegay sidii uu igu amray, markaasaa neeftii soo gashay iyagii, wayna noolaadeen, oo cagahoodii bay ku istaageen, iyadoo ah ciidan aad iyo aad u weyn. Yexesqeel 37:3–10.

Qaybta Ishacyaah ee aynu haatan ka fiirsanayno, marka Gargaarihii yimaado, waxay ku istaagaan cagahooda; dabadeedna waxaa kor loogu qaadaa buur dheer sidii calamad, waxayna ku dhawaaqaan “warka wanaagsan,” kaas oo ah roobka dambe, farriinta malaa’igta saddexaad.

Siyoonaay tan bishaarada wanaagsan sidow, buurta dheer fuul; Yerusaaaley tan bishaarada wanaagsan sidow, codkaaga xoog kor ugu qaad; kor u qaad, hana cabsan; magaaloooyinka Yahuudah ku dheh, Bal eega Ilaahiinna! Bal eega, Sayidka Rabbiga ahu wuxuu la iman doonaa gacan xoog badan, oo cududdiisuna isagaa u talin doonta; bal eega, abaalgudkiisii waa la jiraa, oo shuqulkiisii hortiisa ayuu yaal. Isagu adhiigiisa wuxuu u daajin doonaa sida adhijir oo kale; baraaradana cududdiisa ayuu ku soo ururin doonaa, laabtiisana wuu ku qaadi doonaa, oo kuwa yaryar nuujinayana si tartiib ah ayuu u hoggaamin doonaa. Bal yaa biyaha sacabkiisa ku qiyaasay, samadana taako ku cabbiray, boodhka dhulkana qiyaas ku ururiyey, buurahana miisaan ku miisaamay, kuruhana kafado ku miisaamay? Bal yaa Ruuxa Rabbiga haga, ama yaa isaga isagoo lataliyihiisa ah wax u baray? Bal yaase uu la tashaday, oo yaa isaga wax baray, oo jidka garsoorka ku baray, oo aqoon wax uga dhigay, oo jidka waxgarashada tusay? Bal eega, quruumuhu waxay la mid yihiin dhibic baaldi ka daadatay, oo waxaa loo tiriya sida boodh yar oo kafadda saaran; bal eega, jasiiradaha wuxuu u qaadaa sida wax aad u yar. Lubnaanuna kuma filna in lagu shido dab, xayawaankiisuna kuma filna qurbaan la gubo. Quruumaha oo dhammu hortiisa waxba ma aha; waxaana isaga ugu tiriya wax ka yar waxba iyo wax aan jirin. Ishacyaah 40:9–17.

Kuwii xabaalahoodii ka soo baxay waxaa kor loo qaaday sidii calan, ama sida Ishacyaah u tilmaamay, waxaa loo qaaday “buur dheer.” Buurta dheer waa calanka, oo waxay ka dhigan tahay kuwii Rabbiga sugayay intii lagu jiray wakhtiga dib-u-dhaca ee uu bilaabay niyad-jabkii ugu horreeyey ee Luulyo 18, 2020.

Kun baa carari doona canaanta mid keliya; canaanta shanna waad ka carari doontaan; ilaa laydiin reebo sida tiir-calaamad ah oo buur dusheed taagan, iyo sida calan buur ku yaal. Sidaas daraaddeed Rabbigu wuu sugi doonaa inuu idiin roonaado, oo sidaas daraaddeed waa la sarraysiin doonaa inuu idiin naxariisto; waayo, Rabbigu waa Ilaah caddaalad ah; waxaa barakaysan kulli kuwa isaga suga. Ishacyaah 30:17, 18.

Muujintii kow iyo tobnaad, calanku waxaa loo qaaday samada.

Oo waxay maqleen cod weyn oo samada ka yeedhaya oo ku leh, Kaalaya halkan sare. Markaasay samada ugu baxeen daruur; oo cadaawayaashoodiina way daawadeen. Saacaddaas qudheeda waxaa dhacay dhulgariir weyn, oo tobankii meelood meel magaalada ka mid ahi way duntay, oo dhulgariirkaas waxaa ku dhinteen toddoba kun oo nin; kuwii hadhayna way baqeen, oo ammaanna waxay siiyeen Ilaaha samada. Muujintii 11:12, 13.

Muujintii kow iyo tobnaad waxay caddeynaysaa in labada markhaati loo qaaday samada isla saacaddii dhulgariirku dhacay. Dhulgariirkaas, oo taariikh hore ku rumoobay Kacaankii Faransiiska, wuxuu astaan u yahay afgembinta Maraykanka marka la dejiyo sharciga Axadda. Sidaas daraaddeed, calanka ayaa la taagaa marka la gaaro sharciga Axadda, dabadeedna calankaasu wuxuu dunida oo dhan ugu dhawaaqaa “warka wanaagsan.”

Dadyahow ku wada deggan dunida, iyo kuwiinna dhulka degganow, eega marka uu calan ka taago buuraha dushooda; oo marka uu buunka afuufo, maqla. Ishacyaah 18:3.

Calaamaddu waxay soo bandhigi doontaa “warka wanaagsan” marka “buunka” la afuufo. Farriinta buunka ee ugu dambaysa ee Muujintii waa buunka toddobaad, kaas oo ah hoogga saddexaad, kaas oo ah Islaamka. Ishacyaah, Yooxanaa, iyo Yexesqeel dhammaantood waxay ka hadlayaan maalmaha ugu dambeeya, weligoodna isma khilaafaan.

Shaabadda Ilaah waxaa la saaraa dadka Ilaah marka uu dhaqan galo sharciga Axadda.

“Midkeenkeenna ma heli doono weligiis shaabadda Ilaah inta dabecaddeenna ay ku taal hal iin ama hal wasakh. Waxaa naloo daayay innaga in aynu hagaajinno ceebaha ku jira dabecaddeenna, oo aynu ka nadiifinno macbudka nafta wasakh kasta. Markaas ayaa roobka dambe inagu soo degi doonaa sida roobkii hore ugu soo degay xertii Maalintii Bentakostiga....”

“Maxaad samaynaysaan, walaalayaalow, hawsha weyn ee diyaarinta? Kuwa dunida la midoobaya waxay qaadanayaan qaabka dunyowga oo isu diyaarinaya calaamadda bahalka. Kuwa aan naftooda isku hallaynayn, ee is-hoosaysiinaya Ilaah hortiiisa, oo naftooda ku daahirinaya addecidda runta, kuwanu waxay qaadanayaan qaabka jannada oo isu diyaarinaya shaabadda Ilaah ee fooddooda. Marka amarku soo baxo oo summaddu ku dhegto, dabecaddoodu waxay ahaan doontaa mid daahir ah oo aan iin lahayn weligeedba.”

Testimonies, volume 5, 214–216.

In kastoo amarku si buuxda ugu soo degayo sharciga Axadda, kuwa hela shaabadda waxay u baahan doonaan inay lahaadaan dabecad u diyaarsan shaabadda ka hor sharciga Axadda, waayo sharciga Axaddu waa qalalaasaha ay dhammaan qalalaasayaasha ku jira Erayga Ilaah u tilmaamayaan oo ay hore ugu jeedaan. Waa “qalalaasaha,” ama “qaylada,” saqda dhexe ee ku jirta masaalka tobanka bikradood.

“Dabecad waxaa la muujiyaa marka dhibaato timaado. Markii codkii daacadda ahaa habeenbadhkii ku dhawaaqay, ‘Bal eega, aroosku waa imanayaa; u baxa inaad ka hor tagtaan,’ bikradihii hurdayay waa ka soo tooseen hurdadoodii, waxaana markaas la arkay kuwii isu diyaariyey dhacdadaas. Labada dhinacba si lama filaan ah ayaa loo qabtay, laakiin mid baa u diyaarsanaa xaaladda degdegga ah, kii kalena waxaa lagu helay isagoo aan diyaargarow lahayn. Dabecaddu waxaa lagu muujiyaa duruufaha. Xaaladaha degdegga ah ayaa soo saara birta runta ah ee dabecadda. Masiibo kedis ah oo aan la filayn, murugo geeriyeed ama dhibaato culus, cudur lama filaan ah ama xanuun, wax kasta oo nafta fool ka fool u hor keena dhimashada, ayaa soo saari doona xaqiiqada gudaha ee dabecadda. Waxaa la muujin doonaa inuu jiro iyo in kale iimaan dhab ah oo lagu qabo ballammada erayga Ilaah. Waxaa la muujin doonaa in naftu nimco ku tiirsan tahay iyo in kale, iyo inuu saliid ku jiro iyo in kale weelka iyo laambadda.”

“Wakhtiyada imtixaanku way u yimaadaan dadka oo dhan. Sidee baynu isu dhaqanna marka aynu ku jirno imtixaanka iyo tijaabinta Ilaah? Laambadaheenna miyay damayaan? mise weli waynu sii haynaa iyagoo gubanaya? Ma u diyaarsan nahay xaalad kasta oo degdeg ah innagoo ku xiran Isaga oo nimco iyo run ka buuxa? Shantii bikradood ee xigmadda lahayd ma ay gudbin karin dabecaddooda shantii bikradood ee nacasnimada lahayd. Dabecaddu waa in ay innaga inoo samaysantaa innagoo ah shaqsiyaad gooni-gooni ah.” Review and Herald, October 17, 1895.

Bikradihii xigmadda lahaa waxay u baahnaayeen saliidda ka hor intii aan qaylada la yeedhin, waayo markii dhibaatada saqda dhexe timaaddo, aad bay u daahdaa in saliidda la helo.

“Waxaa jira ruux quusasho ah, oo dagaal iyo dhiig-daadin ah, ruuxaasuna wuu sii kordhi doonaa ilaa dhammaadka wakhtiga. Isla marka dadka Ilaah laga shaabadeeyo fooddooda,—mana aha shaabad ama calaamad la arki karo, balse waa ku sugnaansho runta ah, xagga garashada iyo xagga ruuxaba, si aan loo dhaqaajin karin,—isla marka dadka Ilaah la shaabadeeyo oo loo diyaariyo gariiridda, way iman doontaa. Runtii, durba way bilaabatay; xukummada Ilaah hadda waxay saaran yihiin dalka, si ay noogu noqdaan digniin, si aynu u ogaanno waxa imanaya.” Manuscript Releases, volume 1, 249.

Shaabadda Ilaah waa ku degganaansho lagu dego runta, xagga garashada iyo xagga ruuxa labadaba. Shaabaddaas lama arki karo, laakiin calanka waa la arki doonaa, waayo taasuu waa jidka keliya ee dunida lagu digi karo. Sidaa daraaddeed, waxaa jira wakhti aan shaabadda la arki karin; taasna waxaa ku xiga sharciga Axadda, halkaas oo ay waajib tahay in shaabadda la arko.

“Shaqada Ruuxa Quduuska ahu waa inuu dunida ku qanciyo dembi, iyo xaqnimo, iyo xukun. Dunida waxaa loo digi karaa oo keliya marka ay aragto kuwa runta rumaysan oo runta lagu quduus yeelay, kuna dhaqmaya mabaadi’ sarreeya oo quduus ah, iyagoo si heer sare oo sarraysa u muujinaya xariiqda kala soocidda u dhexaysa kuwa amarrada Ilaah xajiya iyo kuwa cagahooda ku tumanaya. Quduus-ka-dhigista Ruuxu waxay calaamadeysaa farqiga u dhexeeya kuwa leh shaabadda Ilaah iyo kuwa xajiya maalin nasasho oo been-abuur ah. Marka imtixaanku yimaado, waxaa si cad loo muujin doonaa waxa calaamadda bahalku tahay. Waa xajinta Axadda. Kuwa, markii ay runta maqleen dabadeed, sii wada inay maalintan u tixgeliyaan quduus, waxay sidaan saxiixa ninka dembiga, kaas oo mooday inuu beddelo waqtiyo iyo sharciyo.” Bible Training School, December 1, 1903.

Shaabadda ay khasab tahay in la helo ka hor sharciga Axadda waa koboca buuxa ee dabecadda Masiixa, waana mid aan la arki karin, malaa’igta mooyaane. Shaabadda la arko marka sharciga Axadda yimaado waa kuwa xajiya Sabtida maalinta toddobaad, waayo taasuu waa shaabadda, ama calaamadda, dadka Ilaah.

Weliba adiguna la hadal reer binu Israa’iil, oo ku dheh, Hubaal waa inaad xajisaan sabsabiyadayda; waayo, taasuu waa calaamad aniga iyo idinka inoo dhexaysa qarniyadiinna oo dhan, si aad u ogaataan inaan anigu ahay Rabbiga idin quduus ka dhiga. Baxniintii 31:13.

Shaabadaynta boqolka iyo afartan iyo afarta kun waxay bilaabatay 18-ka Luulyo, 2020, waana in la dhammeeyo ka hor sharciga Axadda.

Dadyahowga dunida oo dhan iyo kuwiinna dhulka degganow, bal fiiriya marka uu buuraha calan ka taago; oo marka uu buun afuufo, dhegaysta. Ishacyaah 18:3.

Toddobada onkod ee hadda la furay waxay caddaynayaan in taariikhda boqol iyo afar iyo afartan kun ay tahay hawsha ku dhawaaqidda fariin la dhex dhigay macnaha digniinta buunka ee hoogga saddexaad. Buunka Islaamka ee waxsii sheegidda Kitaabka Quduuska ah waa kaas ay dhawaaqaan calanka kor loo taagay ee xabaasha laga soo bixiyey.

Afarta calaamadood ee taariikh kasta oo dib-u-habayn ah, kuwaas oo la jaanqaadaya afarta calaamadood ee taariikhdiisii 1840 ilaa 1844, waxay caddaynayaan in mid kasta oo ka mid ah afarta tallaabo ee xariiq kasta oo dib-u-habayn ahi mar walba leeyahay mawduuc isku mid ah.

Calaamaddii koowaad ee taariikhda boqolka afartan iyo afarta kun, taas oo ay mataleen 1840 ilaa 1844, waxay ahayd awood-siinta farriinta ee Sebtembar 11, 2001. Calaamaddaasuu waxay ahayd Islaam. Calaamaddii labaad ee taariikhda isbarbar socota ee boqolka afartan iyo afarta kun waxay ahayd niyad-jabkii Luulyo 18, 2020. Calaamaddaasuu waxay ahayd saadaal ku saabsan Islaam oo lagu kharrabay ku-dhaqanka wakhtiga. Calaamaddii saddexaad, oo tilmaamaysa Qaylada Saqda-dhexe, waa sixid lagu sameeyo saadaashii fashilantay ee Islaamka. Sixitaanku wuxuu metelayaa diidmada ku-dhaqanka wakhtiga. Calaamaddii afraad waa sharciga Axadda, halkaas oo calanka kor loo qaadaa uu afuufo buunka toddobaad, kaas oo ah hoogga saddexaad, kaas oo ah Islaam.

Ishacyaah cutubka afartanaad wuxuu qeexayaa barta laga bilaabayo lixda iyo labaatanka cutub ee xiga. Bartaas laga bilaabayo waxay ku taal kitaabka Muujintii cutubka kow iyo tobnaad, marka labada nebi ee dadka silcin jiray dib loogu soo celiyo nolosha. Raaxeeyuhu wuu sara kiciyaa oo wuxuu ku taagaa meel istaag ah, dabadeedna waxaa kor loogu qaadaa samada. Ishacyaah wuxuu aqoonsanayaa farriinwadaha Eliyaas inuu yahay codka cidlada ka qaylinaya. Markaas farriinwadahaasuu wuxuu weyddiiyaa waxa ay farriintiisu ahaanayso, waxaana loogu sheegayaa, astaamayn nebiyadeed gudaheed, in farriinta Islaamku tahay digniin buun ah oo calanku ku dhawaaqayo. Hase yeeshee habka keliya ee Islaamka loogu soo bandhigi karo sidii buunka digniinta ee maalmaha ugu dambeeya waa in la aqoonsado Islaamkii hore. Bilowgii Islaamka sida ay Milleriyiintu u fahmeen, oo sida sawir ahaan loogu muujiyey labada shax ee quduuska ah ee Xabaquuq, waa in loo adeegsadaa aqoonsiga Islaamka hoogga saddexaad.

Waxaan Ruuxa ku jiray maalinta Rabbiga, oo gadaashayda waxaan ka maqlay cod weyn, sidii buun oo kale. Muujintii 1:10.

Yooxanaa wuxuu Muujintii ku maqlay cod buun gadaashiisa ka yeedhaya, Yooxanaana wuxuu matalaa boqol iyo afar iyo afartan kun oo maqlaya cod ka imanaya wakhtigii hore. Codkii Yooxanaa gadaashiisa ka yeedhay, kaas oo matalaya dhawaaqa buun ka imanaya wakhtigii hore, waa fahamkii hormuudka ahaa ee ahaa in buunanku ahaayeen xukumaddii Ilaah ee ka gees ahaa cibaadada Axadda. Afarta buun ee ugu horraysa waxaa lagu soo dejiyey Roomaankii jaahiliga ahaa, taas oo jawaab u ahayd sharcigii ugu horreeyey ee Axadda ee Constantine soo saaray sannadkii 321. Buunka shanaad iyo lixaad, kuwaas oo ah hoogga koowaad iyo labaad, waxay matalaan xukumaddii Ilaah ee ka gees ahaa Roomaankii baadariga ahaa ka dib markii ay iyaduna ansixisay sharci Axad ah Shirkii Orleans sannadkii 538. Hoogga saddexaad ee Islaamku wuxuu yimaadaa marka sharciga Axadda laga ansixiyo Maraykanka. Markaasaa calanka la taagaa oo waxaa lagu aqoonsadaa doorka nebiyadeed ee Islaamka, taas oo ku salaysan doorkii bilowga ahaa ee Islaamka.

Farriinta lagu dhawaaqay ee uu calamaddu sido waxaa la aasaasi karaa oo keliya marka farriinta la dhex dhigo macnaha Alfa iyo Oomeega. Hordhacan ka dib ee ku jira Ishacyaah cutubka afartanaad, bandhigga kitaabiga ah ee ugu xooggan uguna tooska badan ee Ilaah sida Alfa iyo Oomeega waxaa

lagu soo bandhigayaa dhowr cutub oo is xiga. Cutubyadaas waa matalaadda Ishacyaah ee Muujintii Ciise Masiix oo “Ilaah siiyey” Ciise, “inuu addoommadiisa tuso waxyaalaha ay waajibka tahay inay dhowaan dhacaan; markaasuu malaa’igtiisa ku soo diray oo calaamadeeyey addoonkiisii Yooxanaa,” kaas oo ku qoray “buug, oo” u diray “todobadii kiniisadood.”

Waxa aynu maqaalka xiga ku eegi doonnaa cutubyada soo socda ee Ishacyaah.

Waxaa barakaysan kan akhriya, iyo kuwa maqla erayada wax sii sheegiddan oo xajiya waxyaalaha ku qoran dhexdeeda; waayo, wakhtigu waa dhow yahay. Muujintii 1:3.